

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА ООН ТА ГУМАНІТАРНІ ФОНДИ У СВІТІ

Бєсєдін І.О.,

*аспірант кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права,
Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова*

Бєсєдін І. Гуманітарна допомога ООН та гуманітарні фонди у світі.

У статті розглядаються питання гуманітарної допомоги ООН і гуманітарних фондів у світі. Досліджуються питання надання гуманітарної допомоги у різних державах. Аргументовано, що гуманітарна допомога у сучасному світі є незамінним інструментом, завдяки якому відбувається формування та розподіл коштів, інших ресурсів серед держав, серед людей, які в силу різних обставин опинилися в особливих життєвих умовах, що не дозволяють їм належним чином задовільнити свої життєві людські потреби. Доведено, що проблеми, через які люди і держави потребують гуманітарної допомоги, викликані передусім військовими заколотами, воєнними конфліктами (збройними конфліктами, агресією), протистоянням між легітимною владою (законно обраною чи/та законно призначеною) та її противниками.

Детально аналізується діяльність Служби допомоги ООН у кризових ситуаціях, що керується Управлінням ООН з координації гуманітарних питань (ОСНА). Розглядаються особливості фінансування гуманітарної допомоги від ОСНА через такі найбільші об'єднані фонди багатьох донорів: Центральний фонд реагування на надзвичайні ситуації (The Central Emergency Response Fund, CERF) та Об'єднані фонди країн (Country-Based Pooled Funds, CBPL), регіональні глобальні фонди (Regional Humanitarian Funds, RHF).

Особлива увага приділяється гуманітарним фондам. Аналізуються особливості об'єднаних коштів ОСНА, які формуються переважно за рахунок внесків національних урядів, фондів і приватних осіб.

Розглядається практика діяльності CERF, який призначений для надзвичайних ситуацій із недостатнім фінансуванням і допомагає збільшити масштаби та підтримувати тривалі операції з надання допомоги, щоб уникнути критичних прогалин за відсутності іншого фінансування.

Аналізуються об'єднані фонди на основі країни (CBPF), які створюються тоді, коли виникає надзвичайна ситуація або коли існуюча криза погіршується. Ними керує ОСНА під керівництвом координаторів гуманітарних питань (HCs) або постійних координаторів ООН (RCs) і в тісній консультації з гуманітарним співтовариством. Внески збираються в єдині нецільові фонди. Ці кошти підтримують високопріоритетні проекти, які здійснюються тими, хто найкраще підходить для реагування (включно з міжнародними та національними неурядовими організаціями та агентствами ООН) через інклюзивний та прозорий процес, який підтримує пріоритети, визначені в Планах гуманітарного реагування.

Ключові слова: гуманітарна допомога, фінансування, публічні фінанси, бюджетні відносини, кошти, асигнування, збройний конфлікт, війна, стихійне лихо, надзвичайна ситуація, тероризм, ООН, ОСНА, посадові особи, публічна служба, корупція, адаптація законодавства, внутрішньо переміщені особи, соціальний захист, блокчей.

Besedin I. UN humanitarian aid and humanitarian funds in the world.

The article examines the issues of UN humanitarian aid and humanitarian funds in the world. The issues of providing humanitarian aid in different countries are investigated. It is argued that humanitarian aid in the modern world is an indispensable tool through which funds and other resources are formed and distributed among the state, among people who, due to various factors, have found themselves in special conditions that do not consider them to be able to adequately satisfy their vital human needs. It is proven that the problems due to which people and the state need humanitarian aid are caused primarily by military uprisings, military conflicts (armed conflicts, aggression), confrontation between legitimate authorities (legally elected and/or legally appointed) and their opponents.

The activities of the UN Emergency Relief Service, managed by the UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), are analyzed in detail. The features of financing humanitarian assistance from OCHA through the largest pooled funds of many donors are considered: the Central Emergency Response Fund (CERF) and Country-Based Pooled Funds (CBPL), Regional Humanitarian Funds (RHF).

Special attention is paid to humanitarian funds. The features of OCHA's pooled funds, which are formed mainly through contributions from national governments, foundations and individuals, are analyzed.

The practice of the CERF, which is designed for underfunded emergencies and helps to scale up and sustain long-term relief operations to avoid critical gaps in the absence of other funding, is examined.

The country-based pooled funds (CBPFs), which are established when an emergency arises or when an existing crisis worsens, are analyzed. They are managed by OCHA under the leadership of Humanitarian Coordinators (HCs) or UN Resident Coordinators (RCs) and in close consultation with the humanitarian community, are pooled into single, non-earmarked funds. These funds support high-priority projects implemented by those best suited to respond (including international and national NGOs and UN agencies) through an inclusive and transparent process that supports the priorities identified in the Humanitarian Response Plans.

Key words: humanitarian aid, funding, public finance, budgetary relations, funds, appropriation, armed conflict, war, natural disaster, emergency, terrorism, UN, OCHA, officials, public service, corruption, adaptation of legislation, internally displaced persons, social protection, blockchain.

Постановка проблеми. Гуманітарна допомога у сучасному світі є незамінним інструментом, завдяки якому відбувається формування та розподіл коштів, інших ресурсів серед держав, серед людей, які в силу різних обставин опинилися в особливих життєвих умовах, що не дозволяють їм належним чином задовільнити свої життєві людські потреби.

Служба допомоги ООН у кризових ситуаціях керується Управлінням ООН з координації гуманітарних питань (ОСНА). Пожертви спрямовуються до глобальних об'єднаних фондів, які управляються ОСНА та призначені для вирішення кризових ситуацій.

ООН керує коштами та надає їх NGO, організаціям Червоного Хреста/Червоного Півмісяця та агентствам ООН, які працюють на місцях, щоб допомогти людям, які найбільше потребують допомоги. ООН виступає свого роду посередником між тими, хто перебуває у кризових ситуаціях, і тими, хто готовий їм допомогти та підтримувати.

Саме через ОСНА відбувається фінансування такої гуманітарної допомоги через такі найбільші об'єднані фонди багатьох донорів: Центральний фонд реагування на надзвичайні ситуації (The Central Emergency Response Fund, CERF) та Об'єднані фонди країн (Country-Based Pooled Funds, CBPL). Є також регіональні глобальні фонди (Regional Humanitarian Funds, RHF) [1].

Метою статті є викладення узагальненого бачення того, як працює ООН у контексті надання гуманітарної допомоги у різних державах.

Стан опрацювання проблематики. На сьогоднішній день в Україні комплексні дослідження з питань сучасної гуманітарної діяльності ООН у світі відсутні. Є публікації здебільшого фрагментарного огляду питань правового статусу ООН у контексті бюджетних відносин (Р. Іванова), гуманітарної складової миротворчих операцій ООН (О. Гогоша), правових засад діяльності ООН у сфері гуманітарної допомоги (О. Бурдюжа), цивільно-військового співробітництва у секторі безпеки і оборони України (І. Ушаков), правового регулювання соціального захисту внутрішньо переміщених осіб в Україні (Л. Малюга, Т. Кульчицький). Ці обставини обумовлюють актуальність дослідження особливостей гуманітарної діяльності ООН у світі та в Україні.

Викладення основного матеріалу. Далі пропонуємо розглянути особливості надання гуманітарної допомоги через різні місії, організовані ООН в різних державах, через різні фонди.

Центральний фонд реагування на надзвичайні ситуації (CERF)

Створений як фонд для всіх і всіма, CERF дозволяє гуманітарним службам надавати життєво необхідну допомогу будь-коли і де б не сталася криза. CERF об'єднує внески з усього світу в єдиний фонд і виділяє гроші гуманітарним партнерам на передовій реагування на надзвичайні ситуації, коли це найважливіше.

CERF дозволяє гуманітарним організаціям розпочати операції з надання термінової допомоги по всьому світу протягом кількох годин після раптової надзвичайної ситуації та охопити людей, які постраждали від кризи, які не отримують необхідної уваги та фінансування. Він також може збільшувати та розширювати допомогу, коли ситуація раптово погіршується, і підтримує важливу допомогу в кризових ситуаціях, коли не вдається залучити достатніх ресурсів. CERF цілий рік отримує внески від донорів – головним чином урядів, а також фондів, компаній, благодійних організацій та окремих осіб – до єдиного глобального фонду. Асигнування CERF доступні для агенцій, фондів і програм ООН, і вони базуються на спільній оцінці потреб, експертних порадах гуманітарних працівників і пріоритетах, викладених у планах на рівні країни. Щорічне фінансування CERF становить 1 мільярд доларів США, і воно повністю нецільове, щоб забезпечити задоволення найбільш нагальних потреб, що рятують життя.

Об'єднані фонди на основі країни (CBPF) створюються, коли виникає надзвичайна ситуація або коли існуюча криза погіршується. Ними керує ОСНА під керівництвом координаторів гуманітарних питань (HCs) або постійних координаторів ООН (RCs) і в тісній консультації з гуманітарним співтовариством. Внески збираються в єдині нецільові фонди. Ці кошти підтримують високопріоритетні проекти, які здійснюються тими, хто найкраще підходить для реагування (включно з міжнародними та національними НУО та агентствами ООН) через інклюзивний та прозорий процес, який підтримує пріоритети, визначені в Планах гуманітарного реагування. Це гарантує, що фінансування доступне та пріоритетне для тих, хто найближче до потребуючих людей.

Гуманітарні фонди. Об'єднані кошти, якими керує ОСНА, є ефективним способом підтримки гуманітарної діяльності. Вони дозволяють урядам і приватним донорам об'єднувати свої внески в загальні нецільові фонди для надання життєво необхідної допомоги людям, які її найбільше потребують. Є два типи об'єднаних фондів: CERF, який може фінансувати надзвичайну ситуацію будь-де у світі, і CBPF, які є конкретними країнами. Ці кошти становлять відносно невелику частину глобального гуманітарного фінансування, але вони мають вирішальне значення для доставки життєво необхідної допомоги. Вони зміцнюють колективне гуманітарне реагування, розширюють можливості керівництва та покращують координацію. Асигнування CERF і CBPF призначені для доповнення інших джерел гуманітарного фінансування, наприклад, двостороннього фінансування. Їх можна використовувати незалежно, але вони також працюють у взаємодії з іншими потоками фінансування. Завдяки внескам національних урядів, фондів і приватних осіб об'єднані кошти ОСНА допомагають надати допомогу, яка рятує життя найбільш уразливим людям у світі. Від екстреного водопостачання для громад, які постраждали від повені Ель-Ніньо в Сомалі, до безпечних місць для людей, які перебувають у групі ризику, у Колумбії; допомога гуманітарним організаціям у реагуванні на мільйони людей, які гостро потребують у Газі; ці людські історії допомагають проілюструвати, як об'єднана фінансова підтримка справді впливає на життя реальних людей, коли вони мають справу з серйозними кризами. Об'єднані кошти ОСНА допомагають нашим партнерам очистити землю від залишків війни в Україні; забезпечити дітей ресурсами, необхідними для навчання в школі в Лівані; та багато інших рятувальних заходів по всьому світу [2]. Гуманітарні фонди ООН включають Центральний фонд реагування на надзвичайні ситуації (The Central Emergency Response Fund, CERF), глобальний фонд, який надає негайну допомогу швидкого реагування, коли трапляються стихійні лиха, а також окремі гуманітарні фонди для поточних криз у певних країнах. Основні цілі кожного фонду включають:

- ✓ підтримка життєво важливих заходів, таких як надання їжі, притулку та навчання;
- ✓ заповнення критичних прогалів у фінансуванні, коли гуманітарні потреби перевищують обсяг доступних коштів;
- ✓ розширення допомоги у важкодоступних районах [3].

Центральний фонд реагування на надзвичайні ситуації (CERF) – це гуманітарний фонд, заснований Генеральною Асамблеєю ООН 15.12.2005 р., розпочав роботу у 2006 р. Фонд є важливим засобом глобальної гуманітарної діяльності, одним із найшвидших і найефективніших способів забезпечення термінового надходження необхідної гуманітарної допомоги до людей, які опинились у кризовій ситуації. CERF призначений для надзвичайних ситуацій із недостатнім фінансуванням і допомагає збільшити масштаби та підтримувати тривалі операції з надання допомоги, щоб уникнути критичних прогалів за відсутності іншого фінансування.

Координатор надзвичайної допомоги керує CERF від імені Генерального секретаря ООН і отримує підтримку від секретаріату CERF. Консультативна група CERF надає Генеральному секретарю політичні вказівки щодо використання коштів фонду.

Внески до CERF роблять держави-члени ООН, спостерігачі, регіональні уряди, міжнародні організації, приватний сектор (корпоративні донори, корпорації, неурядові організації, окремі особи). Країни-реципієнти також можуть бути донорами CERF [4]. Наприклад, у 2024 р. (станом на листопад) внески у загальній сумі 539,6 млн дол США надійшли від 61 донора, зокрема, від: 54-х держав-членів ООН і спостерігачів, 3-х міжнародних організацій, регіональних і місцевих органів влади, 3-х представників приватного сектору і громадянського суспільства [5].

Через CERF реалізуються різноманітні гуманітарні проекти по всьому світу. Розглянемо деякі приклади [6].

CERF займається фінансуванням гуманітарних потреб, що виникають у наслідок кліматичних змін, ураганів, штормів тощо. Наприклад, на *Острови Гренада та Сент-Вінсент і Гренадини* у 2024 р. обрушився найсильніший ураган в історії Атлантики – Берил. Майже всі споруди на островах зазнали значних пошкоджень, серйозно постраждали системи водо- та електропостачання, зв'язок, пошкоджено критичну інфраструктуру. Незважаючи на логістичні труднощі, ООН швидко підтримала гуманітарні зусилля під керівництвом уряду для подолання катастрофи. CERF швидко виділив 4 млн дол. США для вирішення гуманітарних потреб у відповідь на ураган Берил [6].

Ліван. Між Ліваном та Ізраїлем триває багаторічна війна. За даними військової розвідки Ізраїлю у Лівані є численні осередки розміщення Хезболли, які Ізраїль намагається знищити. Очевидно, що за таких дій страждає цивільне населення, яке не бажає лишати свої домівки, і, як наслідок, зазнає матеріальних і людських втрат. Влада Ізраїлю всіляко закликає таке населення до переміщення, водночас громадяни Лівану не завжди реагують на такі заклики. Через CERF пожертви надсилаються Ліванському гуманітарному фонду (LHF), кошти якого виділяються на задоволення нагальних потреб цивільного населення. Хезболла – це визнана провідними країнами світу терористична організація, яка контролює значну частину території Лівану.

Сектор Гази. Тут ситуація, подібна до Лівану. За даними CERF понад 3 млн людей на окупованій палестинській території потребують термінової гуманітарної допомоги та захисту. Фінансова допомога розподіляється через Гуманітарний фонд окупованих палестинських територій. На цій території панує ХАМАС, що також визнаний багатьма країнами як терористична операція (повністю, або лише військове крило). Тут також заслуговує на увагу боротьба ХАМАСу за виключення зі списку терористичних операцій. Так, у грудні 2014 р. Суд загальної юрисдикції (ЄС) ухвалив рішення про виключення руху ХАМАС зі списку терористичних організацій [7]. Цікаво, що рішення суду пояснювалося тим, що звинувачення проти ХАМАСу ґрунтувалися не на аналізі діяльності цього руху, цієї організації, а на інформації з медіа та різноманітних інтернет-ресурсів. У 2017 р. Суд ЄС скасував рішення першої інстанції [8]. Далі ХАМАС безрезультатно оскаржував це рішення та деякі рішення Ради ЄС про збереження палестинського воєнізованого руху ХАМАС у європейському списку терористичних організацій.

І Ліванський гуманітарний фонд, і Гуманітарний фонд окупованих палестинських територій, і CERF керуються Об'єднаним офісом з координації гуманітарних справ (UNOCHA), щоб забезпечити швидке та ефективне надходження допомоги до тих, хто її найбільше потребує. Складається така ситуація, коли держави, що роблять внески у CERF, практично фінансують громадян, які можуть бути залучені до цієї організації.

Демократична Республіка Конго (ДРК). У державі частими є руйнівні повені та зсуви ґрунту, через що гинуть сотні людей чи безслідно зникають, сотні тисяч лишаяться без даху над головою. Пошкоджені чи знищені навчальні заклади та заклади охорони здоров'я; наявною є продовольча криза, епідемії тощо. Кошти через CERF перераховуються до Гуманітарного фонду ДРК.

До речі, дипломатичні відносини Україна-ДРК розвиваються, після відкриття відповідних посольств в Україні та ДРК у 2024 р. Відзначимо, що ДРК була однією з небагатьох країн цього регіону в Африці, яка підтримала резолюцію Генеральної Асамблеї ООН «Територіальна цілісність України» у березні 2014 р. [9], підтримала чотири з шести українських резолюцій Генеральної Асамблеї ООН після початку повномасштабної війни РФ на території України у 2022 р. Водночас, президент ДРК мав зустрічі з президентом РФ у 2024 р., отримав від нього орден пошани. Це, у свою чергу, свідчить про неоднозначність позиції щодо підтримки України проти РФ цією африканською країною.

Нігерія. У державі майже відсутня продовольча безпека. За прогнозами CERF у 2024 р. тут готує 4,8 млн людей, майже 8 млн людей потребують термінової гуманітарної допомоги. Конфлікт у штатах Борно, Йобе та Адамава на північному сході Нігерії зруйнував міста та села та залишив мільйони сімей без дому та засобів до існування. Цивільне населення продовжує нести основний тягар кризи, жінки та дівчата часто стикаються з підвищеним ризиком насильства. CERF фінансує гуманітарні проблеми через Нігерійський гуманітарний фонд (NHF).

Сахель (тропічна савана в Африці). Сахель відноситься до Буркіна-Фасо, північного Камеруну (район Крайньої Півночі), Чаду, Малі, Нігеру та північно-східної Нігерії (штати Борно, Адамава та Йобе). Різного роду конфлікти є основною рушійною силою зростання потреб, регіон є гарячою точкою зміни клімату, людям не вистачає їжі. Понад 35,2 млн людей терміново потребують життєво необхідної допомоги та захисту. Без достатніх ресурсів для гуманітарного реагування криза ризикує подальшою ескалацією, підриваючи стійкість громад і піддаючи ризику ще більше мільйонів дітей, жінок і чоловіків. Внески спрямовуються через Регіональний гуманітарний фонд для Західної та Центральної Африки, об'єднаний фонд ООН, який може охоплювати гуманітарну діяльність у 24 країнах Західної та Центральної Африки з упором на Сахель (головним чином Буркіна-Фасо, Камерун, Чад, Малі та Нігер).

Судан. З 2019 р. у державі триває збройний громадянський конфлікт, поглиблюється гуманітарна криза, майже половина населення країни – 25 млн людей потребують невідкладної допомоги. Ці проблеми доповнюються економічними труднощами, спалахами захворювань, небезпеками, пов'язаними з кліматичними змінами; двоє з трьох жителів Судану не мають доступу до медичної допомоги, а кожна третя людина відчуває гострий голод. Також Судан стикається з найбільшою кризою внутрішнього переміщення у світі. Кошти розподіляються через Суданський гуманітарний фонд.

М'янма. Близько третини населення цієї держави (а це понад 18 млн громадян) потребують гуманітарної підтримки та захисту. Воєнні конфлікти, значна внутрішня міграція, стихійні лиха, насилля та стрімке зростання інфляції загострюють гуманітарні потреби в державі. У 2023 р. гуманітарії змогли надати гуманітарну допомогу 3,2 мільйонам людей.

Сирія. У 2011 р. у державі розпочалися воєнний і політичний конфлікти, що переросли у багатостороннє військове протистояння. Також у 2023 р. трапився землетрус біля турецько-сирійського кордону. Через ці та інші обставини сотні тисяч сирійців були вбиті чи скалічені, мільйони вимушено лишили свої домівки, населення значно зубожіло. Понад 14,6 млн громадян потребують гуманітарної допомоги. Кошти CERF перерозподіляються через Гуманітарний фонд ООН для Сирії.

Ефіопія. Мільйони людей у цій державі не доїдають, сотні тисяч людей є вимушено переміщеними через громадянський і воєнний конфлікт у регіоні Тиграй. Хоча ще у листопаді 2022 р. Уряд Ефіопії та регіональні сили Тиграю дійшли домовленості про припинення бойових дій і уклали мирну угоду. Водночас політичні, економічна та гуманітарна ситуація в державі є напруженою.

Ємен (Демократична Республіка Ємен). Проблеми у цій державі також пов'язані із військовими діями. Воєнізоване угруповання шіїтів-зейдитів – хусити, яке діє на території держави, борються із владою Ємену. Хусити підтримують ХАМАС, хуситів підтримує РФ, а протидіє їм США. Понад 18 млн громадян потребують термінової гуманітарної допомоги. Погіршення економіки, руйнування державних послуг і руйнівні наслідки конфлікту та зміни клімату призвели до того, що незліченна кількість сімей переміщено та бореться за виживання.

Центральноафриканська Республіка (ЦАР). Більше половини жителів ЦАР потребують гуманітарної допомоги. За даними CERF кожна четверта людина в ЦАР зазнала вимушеного переселення, а кожна сьома новонароджена дитина не доживає до 5 років. Мільйони людей розраховують лише на гуманітарну допомогу, щоб отримати їжу, медичне обслуговування, воду та житло.

Сомалі. Життя понад 4 млн людей у Сомалі знаходяться під загрозою через відсутність продовольчої безпеки на рівні кризи, посухи, а потім – сильних дощів і повені, що посилюються через кліматичний і природний феномен Ель-Ніньо. Значно погіршує ситуацію громадянська війна, яка триває декілька десятиліть, хоча тимчасовий уряд Сомалі і деякі представники опозиції підписали перемир'я ще у 2008 р. Також Сомалі має політичний конфлікт з Ефіопією, який загострився у 2024 р., коли Ефіопія погодилася визнала сепаратистську територію Сомаліленд і отримала можливість побудувати там порт.

Південний Судан. За прогнозами CERF, у 2024 р. близько 9 млн людей у Південному Судані потребують критичної гуманітарної допомоги та/або захисту. Щоб задовольнити потреби 6 млн людей у 2024 р. необхідно 1,8 млрд дол. США. Також у державі триває громадянська війна.

Афганістан. Поглиблення гуманітарної кризи. Гуманітарна криза в Афганістані поглиблюється через багаторічний воєнний конфлікт, регулярні стихійні лиха, хронічну бідність населення тощо. Також захисту потребує жіноче населення держави, чиї колись важко здобуті, а тепер – втрачені права, необхідно захистити [6].

Висновки. Аналізуючи наведені проблеми у деяких державах, можна підсумувати, що одночасно ці проблеми викликані у деяких випадках природними факторами, але передусім – військовими заколотами, воєнними конфліктами (збройними конфліктами, агресією), протистоянням між легітимною владою (законно обраною чи/та законно призначеною) та її противниками, посадовими особами, працівниками, задіяними на публічній службі. І ці конфлікти розпалюються за рахунок підтримки протестувальників і противників законної влади тими, хто світовою спільнотою визнані терористичними організаціями, а також державами, що визнані такими, які що фінансують тероризм. Ніби все відбувається за одним і тим самим сценарієм... І тут вбачається нерозривний зв'язок між корупційною діяльністю посадових осіб, залучених у протистояння, та бюджетними відносинами, оскільки гуманітарні проблеми потребують фінансування. А за значного рівня корупції у вищих органах влади, які можуть бути фінансово зацікавлені у такому протистоянні, бюджет держави економічно не може покривати як заплановані, так і не заплановані видатків. Жодних резервних фондів у державі не вистачить для фінансування гуманітарних проблем. Публічні фінанси, кошти, що виділяються у межах різноманітних міжнародних, міждержавних місій, спрямовані на допомогу тим, хто потребує допомоги. Водночас, є ситуації, за яких держави самі створюють гуманітарні проблеми, за яких їх громадяни потребують додаткової допомоги. Єдине, що може вплинути на вирішення ситуації, – це лише політичні рішення керівництва конфліктуючих держав чи влади всередині однієї держави. Проте є держави (наприклад, Україна), де вирішення гуманітарних проблем не залежить виключно від політичної волі представників нашої влади, і це треба чітко розуміти. Україна, як отримувач гуманітарної допомоги від ООН, є не типовою державою, якщо порівнювати із державами, проблеми яких ми розглянули, але посилена допомога нашій державі та громадянам потрібна і надалі.

Україна є активним суб'єктом міжнародних відносин, перебуває у процесі адаптації законодавства, передусім, до вимог європейського законодавства вже не одне десятиліття, ратифікує міжнародні договори, угоди, конвенції. І такі активні процеси адаптації законодавства також позитивно відбиваються на тому, що приймаються рішення про надання Україні значних обсягів гуманітарної допомоги.

Про особливий статус України як держави бенефіціара гуманітарної допомоги від ООН свідчить також і те, що Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), Агентство ООН у справах біженців та Stellar Development Foundation (SDF), некомерційна організація, яка підтримує зростання та розвиток мережі блокчейн Stellar, у грудні 2022 р. оголосили про запуск першого пілотного блокчейн-платіжного рішення для розподілу коштів між внутрішньо переміщеними особами та іншим постраждалим від війни людям в Україні. Цей пілотний етап проекту розроблений спеціально для України, але може бути адаптований у всьому світі. УВКБ ООН підтверджує право на участь і розподіляє допомогу в монеті «Circle Internet Financial's USD Coin» в доларах США (USDC) – тобто у стейблкоїнах, де один USDC дорівнює одному долару США, безпосередньо до одержувачів у їхній електронний гаманець Vibrant. Конвертувати кошти у готівкові долари США, євро чи іншу валюту, одержувачі можуть в відділенні MoneyGram по всьому світу, включно і в Україні. Програма пілотувала у Києві, Львові та Вінниці з подальшим її географічним розширенням [10]. Отже, як бачимо, Україна навіть у такі скрутні часи демонструє впровадження новітніх блокчейн-технологій у складній гуманітарній сфері. І ООН, і інші міжнародні організації, інші держави можуть бачити реальний потенціал України та краще розуміти, за що бореться український народ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Матеріали з офіційного сайту UNOCHA. URL: https://www.unocha.org/we-fund?_gl=1%2A1sm2I4j%2A_ga%2AMTM4MDQ0MTM0NC4xNzMxNzc0MzMw%2A_ga_E60ZNX2F68%2AMTczMTc3NDMyOS4xLjEuMTczMTc3Njg4OC42MC4wLjA.
2. Pooled Fund impact stories. URL: https://pooledfunds.impact.unocha.org/?_gl=1*1th6jyf*_ga*MTM4MDQ0MTM0NC4xNzMxNzc0MzMw*_ga_E60ZNX2F68*MTczMTc3NDMyOS4xLjEuMTczMTc3NzA5Mi42MC4wLjA.
3. Donations from Crisis Relief go towards the United Nations' efforts to fund critical work in humanitarian crises around the world. URL: <https://crisisrelief.un.org/about>.
4. About CERF. URL: <https://cerf.un.org/about-us/who-we-are>.
5. CERF. Contributions. URL: <https://cerf.un.org/our-donors/contributions>.
6. Help people in need WHEN crisis strikes. URL: https://crisisrelief.un.org/?_gl=1*d8k741*_ga*MTM4MDQ0MTM0NC4xNzMxNzc0MzMw*_ga_E60ZNX2F68*MTczMTc3NDMyOS4xLjEuMTczMTc3NDMyOS42MC4wLjA.
7. Judgment in Case T-400/10 Hamas v Council. The Court annuls, on procedural grounds, the Council measures maintaining Hamas on the European list of terrorist organisations. URL: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2014-12/cp140178en.pdf>.
8. Judgments in Cases C-599/14 P and C-79/15 P Council v Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE) and Council v Hamas. The Court of Justice declares that the General Court should not have annulled Hamas' retention on the European list of terrorist organisations and refers the case back to the General Court. URL: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2017-07/cp170085en.pdf>.
9. Resolution adopted by the General Assembly on 27 March 2014 68/262. Territorial integrity of Ukraine. URL: <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n13/455/17/pdf/n1345517.pdf>.
10. УВКБ ООН запускає пілотну грошову інтервенцію з використанням технології блокчейн для гуманітарних виплат людям, які були переміщені та постраждали внаслідок війни в Україні. URL: <https://ukraine.un.org/uk>.